

ကညီဘဉ်ကီဘဉ်ခဲကမ်းတံ
လံာ်တံကစီၣ်ဒီးအတံဟူးတံဂဲၤအတံဟ်ဖျါ
သလုၤ- ၂၇၅၁

ပဆာဂုၤဆာဝါဘဉ်ပုၤဖးတံဖိကိးဂၤ “နံၣ်ထီၣ်သီလာဘဉ်ဆိၣ်ဂ့ၤ”

ပုၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲ အဂၤတကလီၤအဘျဉ်လၢဒဲကဝီၤ(၇)ဖျါအပူၤအံၤ အိၣ်ခိးတံလံာ်(၃၆)နံၣ် ဒ်သိးကဆာဂုၤဆာဝါဘဉ် “၂၀၁၂” နံၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်သနၢ်က့ၢ်န့ၣ်ပုၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဖိတဖၣ်အံၤ, လၢတံအိၣ်မူ အိၣ်ဂဲၤအဂီၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, ဆူၣ်ချ့, ကူၣ်သ့, ပုၤဂ့ၢ်ဝီသနၢ်ခဲလၢာ်, တဘဉ်ကီဘဉ်ဂီၤ, အိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤဘဉ်ဝဲဂ့ၤဂ့ၢ်မ့ၢ်လၢ ထံၣ်န့ၢ်ဒီးရှၢမရံဖိလၢအဂ့ၤ လၢအမ့ၢ်ကရၢသဘျ့မၤစၢၤတံဒီး ပုၤဟ့ၣ်မၤဘျဉ်တံတဖၣ်အယိန့ၣ်လီၤ. ပုၤဘဉ်ကီ ဘဉ်ခဲတဖၣ်, မ့ၢ်မ့ၢ်လၢအနီၢ်ကစၢ်ဒဲအယုၢ်န့ၣ် ကျဲလၢကမၤစၢၤလီၤအသးလၢ ကအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤဘဉ်အဂီၢ် တအိၣ်ဘဉ်နီတဘိဘဉ်, ဒ်အမ့ၢ်ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢ အအိၣ်ဘဉ်လၢတံလံးတံစ့ၤ, ဒ်တံဟ်ပနီၣ်အသိး, ဒီးမ့ၢ် ပုၤလုၢ်အိၣ်ကဒုလၢ တခီထံတခီကီၢ်အယိန့ၣ်လီၤ. ပစံးဘျုးဘဉ် ကီၢ်ကိၣ်တဲၣ်စီၤလိၣ်စီၤပၤဒီး ထံကီၢ်ပဒိၣ် အပးကဲဟီၣ်ခိၣ်ဖိတံခွဲးတံယာ်, ဒ်သ့ၣ်ဒီးသးဒီးဟ့ၣ်ပုၤအခွဲးအယာ်လၢ ပကအိၣ်ကဒုဘဉ်လၢအထံကီၢ်ပုၤ, စးထီၣ်လၢပုၤလုၢ်မံၤဖျါးအဆိကတၢ်တဖုဟဲန့ၣ်လီၤဆူကိၣ်တဲၣ်ကီၢ်ပုၤလၢ ၁၉၇၅ နံၣ်လံၤလံၤအယိန့ၣ်လီၤ.

ဟီၣ်ခိၣ်လၢပအိၣ်အံၤ တံလဲလိာ်မၤအသးထီၣ်တံ တမံၤဝဲတမံၤလီၤဆီဒဲတံစးထီၣ်လၢ ၂၀၁၁နံၣ် လံၤလံၤ, ခီဖျိတံကီတံခဲလၢပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲမ့ၢ်ဂ့ၤ, တံဘဉ်တု(န့ဆၢၣ်)ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲမ့ၢ်ဂ့ၤ အယိ န့ၣ်လီၤ. တံလဲလိာ်လၢမၤအသးအံၤလၢကျဲတဘိဘိ, ထီဘိ, ဒ်ဘဉ်ပဝဲပုၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တံကီ တံခဲလၢအိၣ်ထီၣ်တဖၣ်ခဲလၢာ်န့ၣ် ကတၢ်က့ၤဝဲဒဲလၢ “တံမၤစၢၤပုၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲလီၤစ့ၤကွံာ်” န့ၣ်လီၤ. သနၢ် က့ၤ, ပုၤမၤစၢၤတံ NGO တဖၣ်ဒီးပုၤဟ့ၣ်မၤဘျဉ်တံတဖၣ်, ထီဘိယုကျဲအဂ့ၤကတၢ်လၢတံဖံးသကိးမၤသကိးဒီး KRC, ဒဲကဝီၤတဖၣ်ဒ်သိးတံကီတံခဲ ခဲလၢာ်ကဒိဘဉ်ပုၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖၣ် အဆံးကတၢ်စ့ၤကတၢ် ကသ့ အဂီၢ်လီၤ.

တံအိၣ်တံအိၣ်လၢ ပုၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဖိတဖၣ်အဂီၢ် ဘဉ်တံဟ့ၣ်နီၤလီၤအီၤ မ့ၢ်စ့ၤလီၤသနၢ်က့ၤ, ထီဘိ TBBC န့ၣ်သးဆးဝဲဒဲလၢကဆိကမိၣ်တံအိၣ်န့ၢ်ဂံၢ်လီၤဆီလၢ ပုၤက့ၤပုၤကွံာ်, မံၢ်နီၤဖိဆံး, ဖိဒိးသ့ၣ်ဒီး ပုၤလၢတံအိၣ်လီၤထူးတဖၣ်အဂီၢ်ဒီးန့ၣ်လီၤ. ပုၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဝၢဖိတဖၣ်, ဘဉ်တံဟ့ၣ်သ့ၣ်ညါစ့ၤကိး အဝဲသ့ၣ်လၢတံသ့ၣ်ထီၣ်အပီးအလိတဖၣ် တံတဟ့ၣ်လၢဘဉ်, မ့ၢ်လၢကျိၣ်စ့ၤစ့ၤလီၤခီဖျိဟီၣ်ခိၣ်မ့ၢ်ကျိၣ်ဝဲကွံာ် တဂၢ်တကျၢၤဒီး ကျိၣ်စ့ၤတံလဲလိာ်ထီၣ်လီၤမၤအသးချ့မးအယိန့ၣ်လီၤ. ပသးခုဒိၣ်မးတမံၤစ့ၤကိးလၢ- တံမၤ စၢၤမ့ၢ်လီၤဆံးလီၤစ့ၤထဲအံၤထဲန့ၣ်ဘဉ်ဆဉ်, ပုၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဝၢဖိတဖၣ်တကအုကစ့ၤနီတဂၢၤဘဉ်, ဒီးကျဲးစး ဘျါအတံကီတံခဲဒဲဒ်တံသ့တံဘဉ်အိၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်အယိလီၤ. လၢ KRC အဂီၢ်, တံဆိၣ်ထွဲမ့ၢ်လီၤစ့ၤကွံာ် ၁၅ မျးကယၢဘဉ်ဆဉ်, လၢပသနၢ်ဒ်တံသ့အိၣ်ဒီးပုၤအသိး ပကကျဲးစးဒ်သိးတံဟူးတံဂဲၤခဲလၢာ် ကလဲၤ အသး ဘဉ်လီၤဘဉ်စးကတၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢခါဆူညါအဂီၢ် TBBC ခီဖျိတံမၤသကိးဒီးဒဲကဝီၤဘူးဘူးတံတံ, အိၣ်ဒီးတံရဲၣ်တံကျဲလၢ ကယံၤဒဲကဝီၤဖိလၢအိၣ်ဒီးအကျဲးလၢ ကဆၢထၢၣ်ဒဲသ့တဖၣ်ကဆိကတီၢ်ဟံးန့ၢ်တံအိၣ်ဒ် လၢအဟံၣ်ညီနီၣ်ဝဲ တဖၣ်, ဒီးတံအိၣ်တဖၣ်အံၤတံကဘိးယုၢ်ယီၤက့ၤအီၤဆူ ပုၤဟဲသီဒီးပုၤလီၤဒုလီၤတံတဖၣ်အဂီၢ်အယိန့ၣ်လီၤ. ပဟ်ကဖၢပသးစ့ၤကိးလၢ ပပုၤတဝၢဖိတနီၤ အိၣ်ဒီးတံဟ်သ့ၣ်ဟ်သး, ဒ်သ့ၣ်ဒီးသးလၢအဂ့ၤဒ်အံၤအယိ န့ၣ်လီၤ.

ကိုယ်ပိုင်ထံရှာကိုင်သုံးတတ်လေလိမ့်လားစေထိုင်မအသေးဖဲ ၂၀၁၂ နှစ်ထိုင်အပူအံ့ပတကြား သးပူနီၣ် စွဲကိးဘၣ်. တၢ်ယူတၢ်ဖိးအကုလၢအိၣ်ဖျါကမၤအသးလၢ ကိုယ်ပိုင်ပဒိၣ်ဒီး ကလုာ်န့ၣ်စိာ်စုကဝဲၤအဘၢၣ်စၢၤ အံၤန့ၣ်မ့ၢ်ဒီးဒၣ်ခါအဆိကတၢ်တခါလၢ တၢ်လဲၤကျဲးဖးယံၤဒီးသဘံၣ်သဘုၣ်အပူၤ, လၢကပညိၣ်ယံၤအသး ဆူတၢ်ယူတၢ်ဖိးနီၣ်နီၣ်ဒီး တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ဒ်သိးပှၤဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲဖိတဖၣ် ကက့ၤဘၣ်ဆူအဒုပီၤလီၤဒၣ်ဝဲ ကသ့အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. လၢပှၤဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲဖိအမဲာ်သၣ်အါဘၣ်အပူၤ ပထံၣ်တၢ်သ့ၣ်ခုသးခုအပနီၣ်, လၢတယံာ်ဘၣ်န့ၣ် ကက့ၤဘၣ်ဆူအဒုသဝီဒၣ်ဝဲ,ဘၣ်ဆၣ် ပကဘၣ်သ့ၣ်ညါသပှၢ်တၢ်လၢ တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲအါမံၤလၢ ပတဆိကမိၣ်ဒီးဒီး ကဘၣ်လဲၤခီဖျိဒီးအံၤန့ၣ်အိၣ်ခိးလီၤပှၤန့ၣ်လီၤ. လၢဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ, တၢ်လၢပမၤသ့, ထဲတမံၤခီၤမ့ၢ် ပကဘၣ် မ့ၢ်လၢဒီးထုကဖၣ်အါအါလၢ တၢ်ယူတၢ်ဖိးဒီးတၢ်သဘျူ အနီၢ်အသးကဘိၣ်ထီၣ်ဖိထီၣ်က့ၤလၢ ပထံပကီၢ်ဒၣ်ဝဲ အပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလၢပှၤဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲအါခဲအါဂၤ အိၣ်ဒီးတၢ်မ့ၢ်လၢကွၢ်စိလၢတၢ်ယူတၢ်ဖိးဒီး တၢ်ပးကဲဟီၣ်ခိၣ်ဖိ အါခဲ အါဂၤအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ကအိၣ်ထီၣ်က့ၤအဆၢကတီၢ်အံၤန့ၣ်, ပှၤအါခဲအါဂၤလဲၤဝဲလံဆူ ကိာ်သၢဘၣ်တဘျီ လၢကသ့ၣ်ထီၣ်အတၢ်အိၣ်မူအသိန့ၣ်လီၤ. ပသ့ၣ်ညါဘၣ်စွဲကိးလၢ ပှၤတနီၤဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲ ခီဖျိ ထီၣ်ဘၣ်အသးဒီးတၢ်ဝးတရံး,လုာ်လၢထူသနူအသိတနီၤတသ့ညိကဒၣ်ဘၣ်အယိလီၤ. ပှၤဒ်အံၤသိးတဖၣ် အါစု အါဘျီကအုကစွဲၤဝဲဒီးမိၣ်ဘၣ်က့ၤအထံအကီၢ်ဒၣ်ဝဲစွဲကိးလီၤ. လၢခဲကတၢ်ပအဲၣ်ဒီးစံး, ပှၤဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲဖိ တဖၣ်အတၢ်မ့ၢ်လၢကွၢ်စိအိၣ်ကတၢ်မ့ၢ်“တၢ်ယူတၢ်ဖိး,တၢ်သဘျူဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢကက့ၤကဒါက့ၤအိၣ်ဒီးသ့ :သ့ၣ်လၢကပီၤ”ကအိၣ်ထီၣ်က့ၤလၢအဆိအချ့န့ၣ်လီၤ.

“ပသးခုတူၢ်လိာ်နတၢ်ထံၣ်လီၤ.”

ကညိပှၤဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲကမံးတံာ်

တလိဘဉ်တလိတၢ်ဟူးတၢ်ဂၤအတၢ်ဟ်ဖျါ

သလၢ-၂၇၅၁

- ၇/၁/၂၀၁၂ KRC နံၣ်ရှၢၣ်သယံၤ,ဂၢ်ဝီမူဒါခိၣ်တဖၣ်ထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိးဝဲဒီး UNHCR ဘဉ်သး ပှၤဟဲသီအဂီၢ်, ဖိသဉ်လၢဒဲကဝီၤပူၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ၉/၁/၂၀၁၂ KRC-CMSP ဒီး TBBC Capacity building ဟ်ဖိၣ်ထီၣ်သးမၤဝဲ Staff appraisal ဝဲ CMSP ဝဲဒီးန့ၣ်လီၤ.
- ၁၁/၁/၂၀၁၂ KRC ပှၤပၤလီၤဆၢနီၤ,နံၣ်ရှၢၣ်သယံၤ, ဆူၣ်ချ့ဒီးတၢ်လုၢ်အိၣ်သးသမူ မူဒါခိၣ်တဖၣ် ထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိးဝဲဒီး ကီၢ်ယူရပၤမၤကျိၤဝဲကွၢ်ဒီးပှၤဂၢ်ဝီ(ECHO) ခၢၣ်စးဘဉ်ထွဲ တၢ်သမံသမိးကျိၣ်စ့တဖၣ်, ဒီးစံးကတိၤသကိးဝဲ-KRC အတၢ်ဖံးတၢ်မၤဘဉ်ထွဲဒဲကဝီၤ တၢ်ပၤတၢ်ပြး,ပှၤဟဲသီအဂီၢ်,တၢ်ဘဉ်ထွဲဖံးမၤသကိးဒီးကိၣ်တဲၣ်ပှၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါ,ကီၢ်ပယီၤ ထံၣ်လိာ်ကီၢ်သးတၢ်လဲလိာ်ဒီး KRC တၢ်ယုထၢအကျိၤအကျဲအဂီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ခၢၣ်စးလၢ ဟဲထံၣ်လိာ် KRC တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ ALFRED FOEHR, David Verboom ဒီး Christopher Stanford တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ၂၄-၂၆/၁/၂၀၁၂ KRC Livelihood ဒီး ADRA project coordinator လဲၤသကိးဆူ မဲၢ်လးအူ ဒီးမဲၢ်ရၢမိၢ်ဒဲကဝီၤ, မၤဝဲတၢ်ထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိးဒီးဒဲကဝီၤကမံးတံၢ်,ကဝီၤဒုခိၣ်န့ၣ်တဖၣ်, VT management team ဒီး Trainer တဖၣ်ဒီးတဘျီယီၤသမံသမိးစ့ၢ်ကိး ပှၤမၤတၢ်ဖိ အသီတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ၂၇/၁/၂၀၁၂ KRC-VT ပှၤတီခိၣ်ရိၣ်မဲထံၣ်လိာ်သမံသမိးဝဲပှၤပတံထီၣ် KRC-VT လၢကဉ်ခွဲနးဘူၣ်ရံၣ် ဟီၣ်ကဝီၤအဂီၢ်,ဝဲZOA ဝဲဒီးမုၢ်ယူၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ၂၇/၁/၂၀၁၂ ကူၣ်သ့ပှၤနံၣ်တၢ်လဲၤထီၣ်ဝဲကိၣ်ခိၣ်, ကိၣ်သရၣ်တလိတဘျီတၢ်အိၣ်ဖိၣ်မဲမဲလး ဒဲကဝီၤဒီး တၢ်ဂၢ်လၢတၢ်စံးကတိၤသကိးတဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ-
 - (၁) နံၣ်ကတၢ်တၢ်ဒီးသမံသမိး(Einal Examination)
 - (၂) တၢ်ကလဲၤဟးယုသ့ၣ်ညါကိၣ်တဲၣ်တီၤဖုၣ်ကိၣ်, ဒီးစံးကတိၤဘဉ်ထွဲစ့ၢ်ကိး တၢ်ကမၤဂ့ၤ ထီၣ်တၢ်ဆွဲကဆိ, ကိၣ်ဖိတၢ်ဒိကန့ၣ်,တၢ်ကဒုးကဲက့ၤတၢ်လၢပှၤညိကွၢ်တဖၣ်ဆူ တၢ်သိၣ်လိအပီးအလီ,ဒီးတၢ်ဖံးသကိးမၤသကိးလၢကိၣ်ဖိ, ကိၣ်သရၣ်ဒီးကိၣ်ခိၣ်အ ဘၢၣ် စၢၤ,ဒီး
 - (၃) ဟ့ၣ်သဆၢထီၣ်သရၣ်တဖၣ်လၢအတၢ်မၤ, တၢ်အိၣ်,ဒီးတၢ်ကမၤလီၤတၢ်ကိၣ်သရၣ် နီၣ်ဂံၢ်ဒီးသိးတၢ်ကတိၤန့ၢ်ဒဲးတၢ်လၢ အဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်ဘဉ်ထွဲ ကိၣ်သရၣ်တၢ်မၤစၢၤ ကသု အဂီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

- ၂၇-၃၀/၁/၂၀၁၂ KRC ဂု်မီမူဒါခိန်, မဲလးဒဲကဝီ Zone A,B,C ပုၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါဒီး စံၣ်ညီၣ်ပိတု ကရူၢ်ပုၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါတဖၣ်ထီၣ်ဝဲ တၢ်ကတိၤဘဉ်ဂီၢ်ကျဲၤယူၤကျဲၤဖိးတၢ်မၤလိမဲ မဲလး ဒဲကဝီန့ၣ်လီၤ.
- ၂၉/၁/၂၀၁၂ KRC ပုၤပၤလီၢ်ဆုၣ်နီၤ(၂) ယုၣ်ဒီးကူၣ်သ့ပုၤန့ၣ်တၢ်ထံၣ်လိာ်သကိးဝဲ ကူၣ်သ့ အတၢ်အိၣ် သးခဲအံၤဝဲလၢဒဲကဝီပူၤဒီး ကူၣ်သ့တၢ်လဲလိာ်မၤအသးသ့, လၢကအိၣ်ထီၣ်ဝဲတၢ်က့ၤ ကဒါအဆၢကတိၢ်ဒ်အမ့ၢ်,လံာ်ညီၣ်သိၣ်ဒိၣ်,သရၣ်အကံၢ်အစီ,ကျဲမူၣ်လၢတၢ်ကြၢး ဟံလီၤ သ့ၣ်တဖၣ်,ဒီး ZOA ကီၢ်ပုၤန့ၣ်တၢ်(country Director) ဒ်သိးအဝဲဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲဆူ (CCSDPT)တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ကသ့အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ၂၉/၁/၂၀၁၂ KRC livelihood coordinator သမံသမိးပုၤဟဲပတံထီၣ်တၢ်မၤလၢအမ့ၢ် KRC-VT Regional officer (kanchanaburi)ဝဲ မ့ၢ်ယူၢ် ZOA ဝဲဒါဒီးန့ၣ်လီၤ.
- ၃၀/၁/၂၀၁၂ KR တၢ်လုာ်အိၣ်သးသမူပုၤန့ၣ်တၢ်ဝဲလၢ KRC တနွံတဘျီတၢ်ထံၣ်လိာ်ဟ့ၣ်နီၤ တၢ်အိၣ်ဖှိၣ် န့ၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ ဘဉ်ယးန့ၣ်ဖိထၢဖိလၢဘဉ်ကီဘဉ်ခဲ (၃)န့ၣ် လၢအလဲၤအိၣ်လၢကီၢ် CZECHOSLOVAKIA ဒ်သိးတၢ်က ဆိကမိၣ်ဟ့ၣ်နီၤတၢ်ကစီၣ်ဆူ UNHCR လၢတၢ်ကယုကျဲမၤစၢၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ၃၁/၁/၂၀၁၂ KRC-CMSP မၤဝဲတၢ်ထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိးဝဲ CMSP ဝဲဒါဒီး လၢတၢ်အိၣ်ဖှိၣ် တဘျီအံၤပုၤလၢဟဲထီၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ KRC န့ၣ်ရှဲၣ်, တၢ်လုာ်အိၣ်သးသမူပုၤန့ၣ်တၢ်, CMSP ပုၤတီခိၣ်ရိၣ်မဲ,ပုၤမၤတၢ်ဖိဒီး TBBC-တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ် ကံာ်စီပုၤတီခိၣ်ရိၣ်မဲတၢ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်လၢတၢ်စံးကတိၤသကိးမ့ၢ်ဝဲ-တၢ်ကရၢကရိထီၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိ, တၢ်မၤ လံာ်ယံၤယာ်, တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါတၢ်မၤမူဒါအဂ့ၢ်, PSAE တၢ်မၤလိ,တၢ်ပၤတၢ်ဆုၢ်, CoC အဂ့ၢ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ဘဉ်ထွဲတၢ်မၤသးလၢနီၣ်ဖိဒဲကဝီ, TNA,KRC-CMP တၢ်ဖံးသကိး မၤသကိးဒီး TBBC-CMPO, ဒီးတလါဘဉ်တလါတၢ်ဖံးတၢ်မၤ အရဲၣ်ကျဲၤဆူညါ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.